

แสงเดือน คงาวัง 2553: รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูวิทยาศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้การจัดการความรู้ ปรินซ์ปีเพิลการศึกษาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ปราณี โพธิ์สุข, Ph.D. 484 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูวิทยาศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้การจัดการความรู้ 2. เพื่อศึกษาผลการนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครู
วิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้การจัดการความรู้ ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน 3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ
ครูวิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูวิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 2
โดยใช้การจัดการความรู้

การดำเนินการใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา โดยดำเนินการ 2 รอบ คือ รอบที่ 1 เป็นการศึกษาพัฒนารูปแบบ
การพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูวิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้การจัดการความรู้ กลุ่มนาร่อง ซึ่งได้มาจากการ
สุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วยครูวิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
จำนวน 30 คนในปีการศึกษา 2550 รอบที่ 2 เป็นการศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครู
วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มขยายผล จำนวน 60 คน ในปีการศึกษา 2551 และนักเรียนที่สอนโดยครูที่เข้าร่วมโครงการ
จำนวน 341 คน และ 354 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบและคู่มือรูปแบบฯ แบบประเมิน
การพัฒนาสมรรถภาพการสอน แบบประเมินความรู้ความเข้าใจในสาระการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหา
วิทยาศาสตร์ แบบประเมินรูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาฯ โดยครูวิทยาศาสตร์ฯ และผู้เชี่ยวชาญแบบติดตามผล
การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูวิทยาศาสตร์ แบบประเมินพฤติกรรมจิตวิทยาของนักเรียน แบบ
ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์
ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สถิติที่ใช้ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t - test

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนครูวิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้การจัดการ
ความรู้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ฐานที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมาย (Knowledge Vision and Goal) ขั้นที่ 2
รู้หลักและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (Knowledge Principle and Sharing) ขั้นที่ 3 การเข้าถึงคลังความรู้และสร้างสรรค์
ชุมชนนักปฏิบัติ (Knowledge Assets and Create Community of Practices) ขั้นที่ 4 รู้การกำกับติดตามและประเมินผล
(Knowledge Monitor) รูปแบบและคู่มือการพัฒนาสมรรถภาพการสอนมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.84 ครู กลุ่ม
นาร่องและกลุ่มขยายผลมีคะแนนเฉลี่ยหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนามีนัยสำคัญที่ ระดับ .01 และ มีความ
คิดเห็นต่อรูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอน อยู่ในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90 และ 3.95
ตามลำดับ การติดตามผลพฤติกรรมพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูพบว่า ปฏิบัติได้ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย
4.00 และ 4.04 ตามลำดับ ครูผู้สอนกลุ่มนาร่องและกลุ่มขยายผลรู้เข้าใจสาระการจัดการเรียนการสอน และเนื้อหา
วิทยาศาสตร์ หลังการพัฒนาในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และ 4.34 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียน
กลุ่มนาร่องและกลุ่มขยายผลมีพฤติกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์หลังการพัฒนาอยู่ในระดับ ดีมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.64 และ 3.67 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.44
และ 3.52 ตามลำดับ และมีพฤติกรรมจิตวิทยาในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.64 และ 3.70 ตามลำดับ

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก